

Tarptautinės apsaugos prašymas negali būti atmestas kaip nepriimtinas dėl to, kad Norvegija atmetė to paties suinteresuotojo asmens ankstesnį prieglobsčio prašymą

Nors ši trečioji šalis iš dalies dalyvauja bendroje Europos prieglobsčio sistemoje, jos negalima prilyginti valstybei narei

2008 m. Irano pilietis L. R. pateikė prieglobsčio prašymą Norvegijoje. Jo prašymas buvo atmestas ir jis buvo perduotas Irano institucijoms. 2014 m. L. R. pateikė naują prašymą Vokietijoje. Kadangi Norvegija taip pat taiko Reglamentą „Dublinas III“¹, kuris leidžia nustatyti valstybę narę, atsakingą už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą², Vokietijos institucijos paprašė Norvegijos institucijų perimti savo žinion L. R. Vis dėlto Norvegijos institucijos atsisakė tai padaryti, teigdamos, kad Norvegija nebėra atsakinga už jo prašymą, remiantis Reglamentu „Dublinas III“³. Vėliau Vokietijos institucijos atmetė prieglobsčio prašymą kaip nepriimtina, teigdamos, kad tai yra „kartotinis prašymas“ ir kad esant tokiai prielaidai nebuvo įvykdytos naują prieglobsčio procedūrą pateisinančios sąlygos. L. R. apskundė šį sprendimą Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Šlėzvingo-Holšteino administracinis teismas, Vokietija).

Šiomis aplinkybėmis tas teismas nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą dėl sąvokos „paskesnis prašymas“, apibrėžtos Direktyvoje 2013/32⁴, išaiškinimo. Iš tiesų valstybės narės gali atmesti paskesnį prašymą kaip nepriimtina, kai jame nėra naujos informacijos arba naujų duomenų⁵.

Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht mano, kad iš Procedūrų direktyvos matyti, jog tarptautinės apsaugos prašymas negali būti laikomas „paskesniu prašymu“, jeigu pirmoji procedūra, kurios pagrindu buvo atmestas prašymas, vyko ne kitoje Sąjungos valstybėje narėje, o trečiojoje šalyje. Vis dėlto, jo teigimu, ši direktyva turi būti aiškinama plačiau, atsižvelgiant į Norvegijos dalyvavimą bendroje Europos prieglobsčio sistemoje pagal Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimą, todėl valstybės narės neprivalo vykdyti pirmosios išsamios prieglobsčio procedūros, esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoji.

Savo šios dienos sprendime Teisingumo Teismas nepritarė šiam vertinimui ir nusprendė, kad pagal Sąjungos teisę⁶ draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose numatyta galimybė atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtina dėl to, kad suinteresuotasis asmuo pateikė ankstesnį prašymą suteikti pabėgėlio statusą trečiojoje šalyje, įgyvendinančioje Reglamentą „Dublinas III“, remiantis Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimu, ir kad šis prašymas buvo atmestas.

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31, toliau – Reglamentas „Dublinas III“).

² Pagal Susitarimą tarp Europos Bendrijos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų (OL L 93, 2001, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 78, toliau – Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimas).

³ Žr. Reglamentas „Dublinas III“ 19 straipsnio 3 dalį.

⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60, toliau – Procedūrų direktyva).

⁵ Žr. Procedūrų direktyvos 33 straipsnio 2 dalies d punktą.

⁶ Tiksliau variant, Procedūrų direktyvos 33 straipsnio 2 dalies d punktas, siejamas su jos 2 straipsnio q punktu.

Teisingumo Teismo vertinimas

Teisingumo Teismas priminė, kad sąvoka „paskesnis prašymas“ Procedūrų direktyvoje apibrėžta kaip „vėlesnis tarptautinės apsaugos prašymas, [pateiktas] priėmus galutinį sprendimą dėl ankstesnio prašymo“⁷. Iš šios direktyvos⁸ aiškiai matyti, kad, pirma, trečiajai šaliai pateiktas prašymas negali būti laikomas „tarptautinės apsaugos prašymu“ ir, antra, trečiosios šalies priimtas sprendimas nepatenka į „galutinio sprendimo“ apibrėžtį. Taigi tai, kad yra ankstesnis trečiosios šalies sprendimas atmesti prašymą suteikti pabėgėlio statusą, neleidžia suinteresuotojo asmens tarptautinės apsaugos prašymo, pateikto valstybei narei po to, kai buvo priimtas šis ankstesnis sprendimas, laikyti „paskesniu prašymu“.

Teisingumo Teismas pridūrė, kad šiuo klausimu Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimo buvimas neturi reikšmės. Iš tiesų, nors pagal šį susitarimą Norvegija įgyvendina tam tikras Reglamento „Dublinas III“ nuostatas, kitaip yra Direktyvos 2011/95⁹ arba Procedūrų direktyvos nuostatų atveju. Be to, esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoji šioje byloje, valstybė narė, kuriai suinteresuotasis asmuo pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą, prireikus gali prašyti Norvegijos perimti savo žinion suinteresuotąjį. Vis dėlto, kai perėmimas neįmanomas arba neįvyksta, atitinkama valstybė narė neturi teisės manyti, kad naujas tarptautinės apsaugos prašymas yra „paskesnis prašymas“, kurį prireikus galima pripažinti nepriimtinu. Be kita ko, darant prielaidą, kad Norvegijos prieglobsčio sistemoje numatytas prieglobsčio prašytojų apsaugos lygis lygiavertis Sąjungos teisėje numatytam apsaugos lygiui, ši aplinkybė negali lemti kitokios išvados. Pirma, iš Procedūrų direktyvos nuostatų formuluotės aiškiai matyti, jog šiuo metu trečiosios šalies negalima prilyginti valstybei narei nagrinėjamo nepriimtino pagrindo taikymo tikslais. Antra, toks prilyginimas negali priklausyti nuo konkretaus prieglobsčio prašytojų apsaugos atitinkamoje trečiojoje šalyje lygio vertinimo, nes kiltų grėsmė teisiniam saugumui.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁷ Procedūrų direktyvos 2 straipsnio q punktas.

⁸ Procedūrų direktyvos 2 straipsnio b ir e punktai.

⁹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9).